

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-
ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора,
заслуженого працівника вищої школи Дмитра
Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2020

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1

43

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 31 березня 2020 року. Полтава, 2020. 474 с.

Редакційна колегія:

Дорогань-Писаренко Л. О. – к.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, декан факультету обліку та фінансів.

Канцедал Н. А. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, заступник декана по денній формі навчання зі спеціальності «Облік і оподаткування».

Плаксієнко В. Я. – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Яловега Л. В. – к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Лега О. В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Великої Вітчизняної Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка.

збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 8 від 16.03.2020 р.).

Дмитро Мусійович Фесенко

(1926-2012 рр.)

Науковий шлях Дмитра Мусійовича почався з навчання в аспірантурі Українського інституту економіки і організації сільськогосподарського виробництва та захисту кандидатської дисертації у 1967 році на тему «Планування, облік витрат і калькуляція собівартості продукції в колгоспах».

тому ж році науковець був прийнятий на посаду доцента кафедри бухгалтерського обліку Полтавського сільськогосподарського інституту. З 1974 р. по 1988 р. працював проректором інституту з навчальної роботи, а 1994 р. завідувачем кафедри бухгалтерського обліку. У 2001 р. професор Фесенко був обраний головою Полтавського регіонального відділення Федерації бухгалтерів, аудиторів і фінансистів АПК України.

Успіхи у науковій та навчально-методичній роботі Дмитра Мусійовича відмічені багатьма відзнаками, зокрема: член методичної Ради Міністерства сільського господарства СРСР (1975 р.); Заслужений працівник вищої школи Української РСР (з 1986 р.); член Методичної Ради з бухгалтерського обліку та звітності Міністерства аграрної політики України; ветеран Великої Вітчизняної Війни, має численні ордени та має медалі, зокрема «За доблесну працю».

З під пера Д. М. Фесенка випущено більше 180 науково-методичних праць і розробок (зокрема 28 підручників і посібників).

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

Зміст

Розділ 1

*Національний та міжнародний досвід і напрями розвитку
бухгалтерського обліку як науки та практичної діяльності*

Арутюнова О. А.

Науковий керівник – Яловега Л. В.

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	22
	<i>Бездушна Ю.С.</i>
ПРОГНОЗ РОЗВИТКУ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ В КОРОТКОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ.....	24
	<i>Волошина О.В.</i>
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНІ МОТИВИ НАПОВНЕННЯ ЗВІТУ ПРО УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	25
	<i>Галич А.В.</i>
	<i>Науковий керівник – Назаренко О.В.</i>
СКЛАД ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА.....	27
	<i>Гусаренко Н. Ю.</i>
	<i>Науковий керівник – Черненко К.В.</i>
ОСОБЛИВОСТІ КРЕАТИВНОГО (ТВОРЧОГО) ОБЛІКУ.....	30
	<i>Гусаренко Н. Ю.</i>
	<i>Науковий керівник – Лега О. В.</i>
ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МСБО ТА П(С)БО.....	32
	<i>Гусаренко Н. Ю., Іващенко В. А.</i>
	<i>Науковий керівник – Мац Т. П.</i>
СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В УКРАЇНІ ТА НЕДОЛІКИ ТРАКТУВАННЯ.....	34
	<i>Гуцаленко Л.В.</i>
ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ КОРИСТУВАЧІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	37

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

	<i>Демочко Ж. Ю., Коваль А.</i>	
	<i>Науковий керівник – Прийдак Т. Б.</i>	
ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....		39
	<i>Єрмолаєва М. В., Левченко З. М.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ВІДОБРАЖЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ ПОДІЙ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....		41
	<i>Жук В.М.</i>	
ДО ПИТАННЯ «ЗНИКНЕННЯ» БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ.....		43
	<i>Зєвакова А.О. Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ВИБУТТЯ ЗАПАСІВ.....		45
	<i>Іващенко В. А., Гусаренко Н. Ю. Науковий керівник – Мац Т. П.</i>	
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ.....		47
	<i>Каленчук Ю. В. Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ.....		49
	<i>Камбулова О.В. Науковий керівник – Лега О. В.</i>	
СПРАВЛЯННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ: ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....		52
	<i>Камбулова О.В. Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ.....		55
	<i>Карпенко Н. Г.</i>	
ОПТИМІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....		57
	<i>Карпенко О.В., Плікус І.Й., Головіна Д.В.</i>	
ВІД ТРАДИЦІЙНОГО БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ДО <u>DIGITAL ОБЛІКУ</u>.....		60

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

	<i>Кіяниця Є. О.</i>	
	<i>Науковий керівник – Романченко Ю. О.</i>	
ПЕРВИННИЙ ДОКУМЕНТ ЯК ОСНОВА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....		63
	<i>Корсунський О.Ю., Пинчук А.О.</i>	
	<i>Науковий керівник – Лега О. В.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗНОСУ (АМОРТИЗАЦІЇ) НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ.....		66
	<i>Костенко А. Д.</i>	
	<i>Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
ПОРЯДОК КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА.....		69
	<i>Костюченко М. В., Лешенко Я. В.</i>	
	<i>Науковий керівник – Канцедал Н. А.</i>	
ОБЛІКОВІ ТА ПРОЦЕДУРНІ АСПЕКТИ КРЕДИТУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ УКРАЇНИ У 2020 РОЦІ.....		71
	<i>Красота О. Г.</i>	
<u>ОБЛІК МАЛОЦІННИХ І ШВИДКОЗНОШУВАНИХ ПРЕДМЕТІВ.....</u>		74
	<i>Криворучко А. Є.</i>	
	<i>Науковий керівник – Прийдак Т. Б.</i>	
ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ЩОДО ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ.....		76
	<i>Куришко М. В.</i>	
	<i>Науковий керівник – Грибовська Ю. М.</i>	
ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ПАЛИВА.....		78
	<i>Лебедин Ю. Ю.</i>	
	<i>Науковий керівник – Ходаківська Л. О.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ЄСВ У РІЗНИХ СИТУАЦІЯХ.....		81
	<i>Лукова О.С.</i>	
	<i>Науковий керівник - Попко Є.Ю.</i>	
ОБЛІКОВА ФІКСАЦІЯ ПОЗИК ВІДДЛЯ ЗАСНОВНИКІВ ЯК ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ.....		84
	<i>Луценко Я. Ю.</i>	
	<i>Науковий керівник – Ходаківська Л.О.</i>	
ВПЛИВ МСБО НА ОПТИМІЗАЦІЮ РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....		86

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

	<i>Людвенко Д. В.</i>	
ФІЗІОКРАТИЧНА ДОКТРИНА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТВАРИННИЦТВА.....		90
	<i>Микульський В.С.</i>	
	<i>Науковий керівник - Бездушна Ю.С.</i>	
ПЕРЕВАГИ І ПЕРСПЕКТИВИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕСІВ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....		91
	<i>Нездойминога О. Є.</i>	
ВПЛИВУПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА.....		93
	<i>Остапчук С. М.</i>	
ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ		95
	<i>Павликівська В.В.</i>	
	<i>Науковий керівник - Лопатовська О.О.</i>	
АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА.....		97
	<i>Павлюковець М.П.</i>	
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ОЦІНКИ АКТИВІВ ДЛЯ ЦІЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....		101
	<i>Палій М. О.</i>	
	<i>Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ.....		104
	<i>Перемот Ю.О.</i>	
	<i>Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ КАЛЬКУЛЮВАННЯ ЗА МЕТОДОМ НЕПОВНИХ ВИТРАТ.....		106
	<i>Пилипенко К.А.</i>	
ВИЗНАННЯ ФОРС-МАЖОРНИХ ОБСТАВИН ДЛЯ ЦІЛЕЙ ОБЛІКУ		109
	<i>Пилипенко К.А.</i>	
	<i>Іванцик А. О.</i>	
ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЩОДО ПИТАНЬ ЗНОСУ (АМОРТИЗАЦІЇ) ЯК ЕКОНОМІЧНА СКЛАДОВА КЕРУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....		112
	<i>Пилипенко К.А.,</i>	
	<i>Сінельнікова А.С.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ЦІЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.....		115

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

	<i>Попко Є.Ю.</i>	
ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ.....		118
	<i>Прийдак Т. Б., Федоренко С., Коваленко М.</i>	
ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЗАПАСИ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ.....		121
	<i>Прокопишин О.С., Земан С.В.</i>	
АУТСОРСИНГ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ОБЛІКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....		123
	<i>Різницька О. В. Науковий керівник – Прийдак Т. Б.</i>	
ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....		126
	<i>Романченко Ю. О.</i>	
ОПРИБУТКУВАННЯ ІМПОРТНИХ ТОВАРІВ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ.....		128
	<i>Сидоренко Л.О. Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ.....		131
	<i>Соломка В.Ю. Науковий керівник – Назаренко І.М.</i>	
КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ.....		132
	<i>Тараненко Я. І. Науковий керівник - Пономаренко О.Г.</i>	
АЛЬТЕРНАТИВНІ ВАРІАНТИ ОБЛІКУ РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ.....		135
	<i>Терещук Н. В.</i>	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В АГРАРНОМУ, ФІНАНСОВОМУ, ІНФРАСТРУКТУРНОМУ, СЕРВІСНОМУ ТА ІНШИХ СЕКТОРАХ ЕКОНОМІКИ.....		137
	<i>Тищенко Д. Р., Усенко Ю. В. Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ЗНОСУ (АМОРТИЗАЦІЇ) ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ		140

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

	<i>Трум О. Ю.</i>
	<i>Науковий керівник – Дубініна М. В.</i>
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ.....	144
	<i>Тютюнник М. С.</i>
	<i>Науковий керівник – Левченко З. М.</i>
ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ...	147
	<i>Тютюнник М.С.</i>
	<i>Науковий керівник – Плаксієнко В. Я.</i>
ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	150
	<i>Тютюнник С.В.</i>
КЛАСИФІКАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	152
	<i>Тютюнник Ю. М., Шевченко А. А.</i>
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ КЛАСИФІКАЦІЇ ВИДІВ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ.....	156
	<i>Федорченко А. Л.</i>
	<i>Науковий керівник – Рудич А. І.</i>
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ: СКЛАД ТА ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ.....	159
	<i>Ходаківська Л. О., Грибовська Ю. М.</i>
ПРОГРАМНИЙ ПРОДУКТ «М.Е.ДОС»: ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ.....	163
	<i>Циб А. С., Лисокобилка І. О.</i>
	<i>Науковий керівник – Романченко Ю. О.</i>
АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ.....	165
	<i>Ціцька Н.Є., Мирончук З.П.</i>
ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	168
	<i>Черненко К.В.</i>
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШОВИХ КОШТІВ В УКРАЇНІ.....	171

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

економіка. 2013. № 6. С.50-56.

Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. URL:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 07.04.2020)

Голов С.Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. Х. : Фактор, 2008. 1008 с.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» від 27.04.2000 р. № 92 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення 07.04.2020)

Податковий кодекс України : Закон України від 2.12.2010 р. № 2755 URL:«<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>». (дата звернення 07.04.2020)

Пилипенко К.А., д.е.н., доцент,
професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Сінельнікова А.С., ЗВО СВО «Магістр»,
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Полтавська державна аграрна академія

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ЦІЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Дослідження сутності та економічного змісту капіталу здійснюється вченими, представниками різноманітних економічних шкіл протягом багатьох років тобто термін «капітал» є одним з основних та фундаментальних в економічній науці. Без формування значного обсягу власного капіталу стає неможливим створення та нормальне існування підприємств незалежно від їх форм власності. Створення власного капіталу відбувається за рахунок безпосередньої участі його власників.

Для більшості підприємств основним елементом власного капіталу є статутний капітал, в окремих же підприємствах складовою власного капіталу є пайовий капітал, в них статутний капітал формується за рахунок пайових внесків. Складові частини підприємницького капіталу наведені у рис. 1.

Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», власний капітал – частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань [1].

Протягом років останніх в Україні відбувається реформування системи бухгалтерського обліку, шляхом наближення Н(П)СБО до МСФЗ, з метою полегшення співпраці вітчизняних підприємств з іноземними партнерами. Тому актуальним є дослідження змін, які відбулись в законодавстві України, щодо

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

ведення обліку власного капіталу та порівняння власного капіталу в контексті національних і міжнародних стандартів обліку [2].

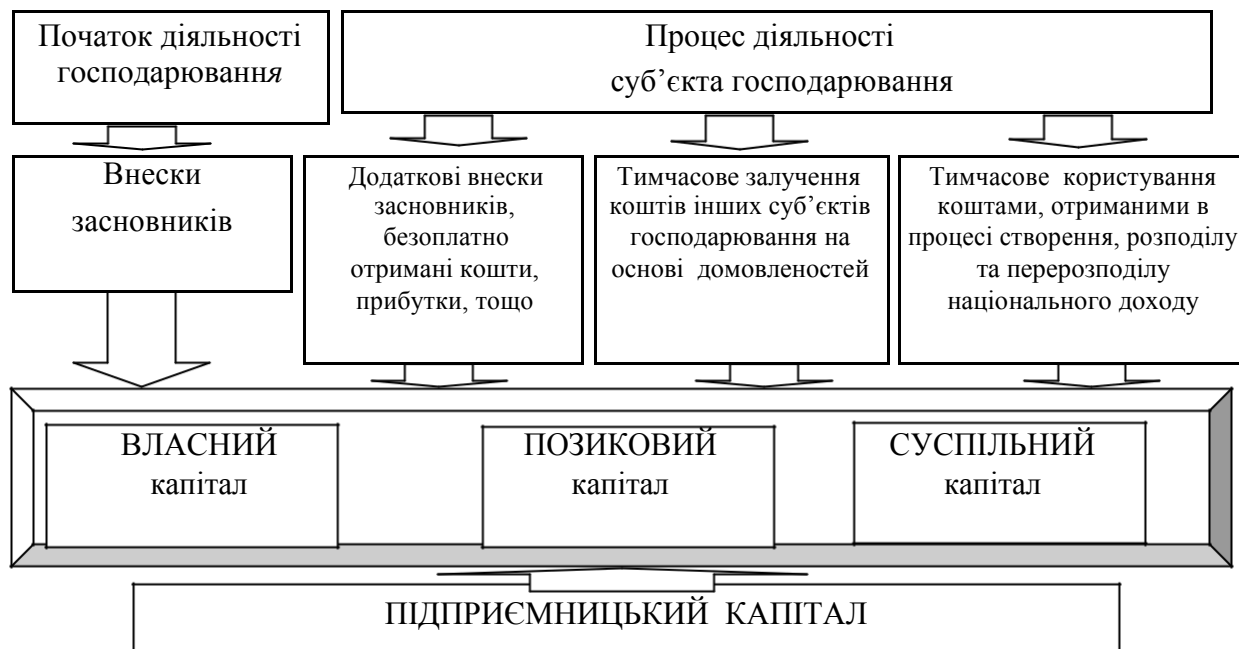

Рис. 1. Складові частини підприємницького капіталу [2]

сучасній економічній літературі науковці в залежності від об'єкта і предмета свого дослідження наводять різні трактування власного капіталу, яке з розвитком економічної системи постійно доповнюється та трансформується (табл. 1).

Таблиця 1

Підходи вчених-економістів до сутності поняття «власний капітал»

Автор	Визначення сутності
Ф.Ф. Бутинець	Загальна вартість засобів підприємства, які належать йому на правах власності та використовуються ним для формування його активів.
С.Ф. Голов	Власний капітал підприємства характеризує загальну вартість коштів у грошовій, матеріальній та нематеріальній формах, інвестованих у формування його активів.
А.А. Горбатенко	Власний капітал виражає загальну величину коштів у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, вкладених в активи (майно) підприємства.
Л.В. Івченко	Виражає загальну величину коштів у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, вкладених в активи (майно) підприємства.
Я.П. Іщенко	Необхідний фактор виробництва, він включає компоненти боргу, нерозподілений прибуток, привілейовані акції і звичайні акції.
Л.І. Катан	Певне вираження фінансових відносин, що виникають між акціонерним товариством (корпорацією) та іншими суб'єктами господарювання з приводу його формування та використання.
В.Ф. Максимова	Власний капітал – сума вартісної оцінки майна і коштів підприємця, які він може використати на господарські потреби.
Сопко В. В.	Сума власних коштів підприємства, отримана в результаті його

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

Автор	Визначення сутності
	діяльності, або від власників (учасників) у вигляді внесків, придбаних акцій, паїв тощо, або залишена на підприємстві безоплатно
Вівчар О. Й.	Фінансові ресурси, які вкладає підприємство для організації та фінансування господарської діяльності
Нужна О. А.	Загальна вартість власних засобів підприємства, які належать йому на правах власності і використовуються ним для формування його активів

науковій літературі деякі автори пропонують розкривати сутність власного капіталу з бухгалтерської, правової та економічної позицій. Ми підтримуємо думку дослідників про доцільність визначення власного капіталу за юридичним та економічним підходом, адже у бухгалтерському обліку досліджувана дефініція розглядається як економічна категорія. Зважаючи на те, що власний капітал є багатогранним поняттям, вважаємо за доцільне його розглядати у бухгалтерському обліку за джерелами формування – вкладений, ефективний, інший накопичений та коригуючий власний капітал (рис. 2).

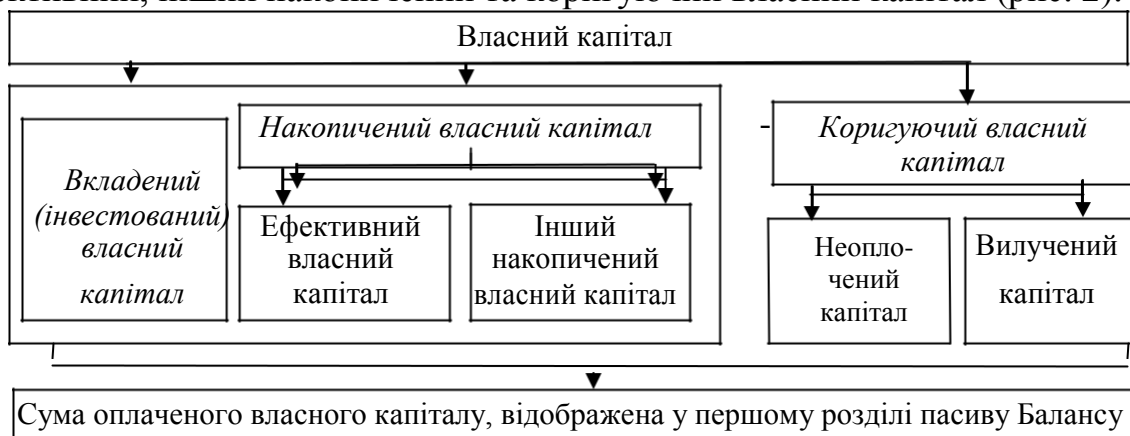

Рис. 2. Структура капіталу за джерелами його формування

міжнародних стандартах бухгалтерського обліку не використовується такий термін як «власний капітал», еквівалентом до нього в зарубіжній практиці є поняття «чисті активи» (net assets) [3]. Також проведене дослідження показало, що не всі країни ближнього та дальнього зарубіжжя використовують план рахунків.

Щодо структури власного капіталу зарубіжних країн, то вона різноманітна і притаманна для кожної країни. Відповідно до п. 49 Концептуальної основи фінансової звітності власний капітал – це залишкова частка в активах підприємства після вирахування всіх його зобов’язань. Власний капітал поділяється на підкласи. Зокрема, п. 65 Концептуальної основи дозволяється виокремлення в акціонерному капіталі: коштів, внесених акціонерами; нерозподіленого прибутку; резервів, які відображають асигнування нерозподіленого прибутку; резервів, які відображають коригування збереженого капіталу [4]. Структура і динаміка власного капіталу

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

характеризують фінансовий стан підприємства та залежать від його організаційно-правової форми і виду економічної діяльності.

Список використаних джерел

Національне положення стандарт бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. № 73 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

Пилипенко К. А., Дідик О. І. Впровадження практичного досвіду вітчизняного та зарубіжного обліку власного капіталу в систему управління фінансово-економічної та продовольчої безпеки аграрних підприємств. *Ефективна економіка*. 2018. № 6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6409> (дата звернення: 11.04.2020).

Пилипенко К. А., Дідик О. І. Власний капітал: облік та представлення в звітності за національними та міжнародними стандартами. *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (заочна форма). Полтава : ПДАА, 2018. С. 228 - 232.

МСБО 1 «Подання фінансових звітів» URL: buhgalter911.com/Res/MSBO/MSBO1.

Попко Є.Ю.,

к.е.н., с.н.с. відділу обліку та оподаткування
ННЦ «Інститут аграрної економіки»,
м.Київ

ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ

На сьогодні існує кілька варіантів запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення, але за будь-яким із них земля стає предметом договору купівлі-продажу, має грошовий вимір та може змінювати власника. А отже, набуває всіх ознак притаманних активу, оскільки згідно п. 2.3 Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджених Наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433, актив відображається в балансі за умови, що його оцінка може бути достовірно визначена і очікується отримання в майбутньому економічних вигод, пов'язаних з його використанням.

Земля як актив може мати різне представлення в бухгалтерському обліку. Зокрема, можна виділяють три групи об'єктів обліку землі:

- права користування земельною ділянкою;
- земельні ділянки;
- капітальні витрати на поліпшення земель.

Права користування земельною ділянкою не є новим об'єктом бухгалтерського обліку і запровадження ринку земель сільськогосподарського

